

Olimpizm Amaçlarının Uygulanabilirliğinin Yaşam Kalitesi Açısından İncelenmesi

Rıza Erdal¹

¹T.C. Kocaeli Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, rizaerdal64@gmail.com

Geliş Tarihi: 3 Eylül, 2017

Kabul Tarihi: 7 Eylül, 2017

Yayın Tarihi: 30 Eylül, 2017

Öz

Bu araştırmanın amacı; insan yaşamında önemli yer tutan Olimpizm amaçlarının uygulanabilirliğinin yaşam kalitesi açısından incelenmesidir. Bu çalışmada; yaşam kalitesini oluşturan değerler, ekonomi, eğitim, üretkenlik ve Gayri safi milli hasıla (GSMH) incelenmiştir. Çalışmanın evrenini; bütün kıtalar ve ülkeler, örneklemini ise olimpiyat oyunlarının yapıldığı kentler ve kıtalardan tesadüfi yöntemle seçilmiş 20 ülke oluşturmuştur. Araştırma yöntemini derleme ve karşılaştırma yöntemi oluşturmuştur. Elde edilen veriler tanımlayıcı istatistik kullanılarak incelenmiş ve sayı ve yüzde olarak sunulmuştur. Bu inceleme sonucunda; toplamda 76 kez organize edilen Olimpiyat oyunlarını 44 kez organize eden Avrupa kıtası, Dünya Bankası verilerine göre yaşam kalitesini oluşturan kişi başına düşen milli gelir açısından ortalama 35.000 Dolar ile en iyi, hiç organize edemeyen Afrika kıtasının ise milli gelir açısından 2000 Dolar ile en kötü değerlere sahip olduğu, okuryazarlık açısından ise Avrupa kıtası % 99 ile en iyi değere sahipken, Afrika kıtasının % 70 ile en kötü değerlere sahip olduğu görülmüştür. Olimpiyat Oyunlarını organize eden Ülkeler de kişi başına düşen milli gelirin 35.000 dolar, organize etmeyen ülkelerde ise 4000 Doların altında olduğu görülmüştür. Sonuç olarak; Olimpiyat oyunları organizasyonu ile ekonomi, okuryazarlık oranı, üretkenlik, GSMH ve yaşam kalitesi açısından bir paralellik olduğu belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Olimpizm, Olimpik amaçlar, yaşam kalitesi.

Analysis of the Applicability of Olympism in terms of Life Quality

Abstract

The purpose of this study is to investigate aims of Olympism, playing great role and in human life and life quality. In this study aims of investigated in five continents and twenty countries in terms of economy, productivity, Gross National Product, quality of life of the country on comparative basis. Universe of study has formed all continents and countries, sample of study has formed countries and continent in which Olympic Games were organized and countries, it was selected randomly and consisted of 20 countries. Method of study consists of gathering and comparing. Descriptive statistics were used to analyze the data and presented by number and percentage. Results of this study indicate that European continent organized Olympic Games; which occurred 76 times in total, 44 times and as per World Bank figures it has the best life quality with its Gross National Product USD 35,000 per person. On the other hand, Africa continent which could not organize any Olympic Games so far has the worst life quality performance with USD 1200 Gross National Product per person. In terms of literacy ratio, it is observed that Africa continent has the worst percentage of 70% while Europe has the best percentage of 98-99% among the world. As result of this study, it is noticed that average Gross National Product value of the Olympic Games organized countries is USD 35.000 per person whereas this value is under USD 2000 for countries that could not organize any Olympic Games so far. Consequently, it is seen that there is parallelism between countries' organization capability of Olympic Games and their economic wellness, education level, productivity; Gross National Product, live quality.

Anahtar kelimeler: Olympism, Olympic Goals, Quality of life.

Giriş

Bu çalışmada; 1896 yılında başlayan modern Olimpiyat Oyunlarını organize eden kıta ve ülkeler ile organize etmeyen kıta ve ülkeleri karşılaştırmaktır. Tablo: 1 de olimpiyat oyunlarının kıtalarda yapılış sayıları, Tablo: 3 de kıtaların ekonomik durumu, ortalama yaşam süreleri, eğitim düzeyleri, kişi başına düşen Gayri safi milli hasılları (GSMH) incelenmiştir. Tablo 2’de Olimpiyat Oyunlarının ülkelere göre dağılımı verilmiş ve Tablo 4 de ülkelerin ekonomik durumu, ortalama yaşam süreleri, eğitim düzeyleri, kişi başına düşen GSMH incelenmiştir. Bu veriler sonucunda Olimpiyat Oyunlarının yapıldığı kıta ve ülkeler ile yapılmayan kıta ve ülkeler hakkında bir değerlendirme yapmaktır. Bu değerlendirmenin daha anlamlı olabilmesi için Modern Olimpiyat Oyunlarının önemini vurgulamak gerekmektedir.

İnsanlık tarihinde önemli bir yer tutan spor ve spor organizasyonları içinde hiç kuşku yok ki en büyüğü Olimpiyat Oyunları’dır. Olimpik düzeyde yapılan Yaz Olimpiyatları, Kış Olimpiyatları, Paralimpik yaz Olimpiyat Oyunları ve Paralimpik kış Olimpiyat Oyunları tüm dünya insanının sporun içinde çeşitli şekillerde yer almasını sağlamaktadır.

Olimpizm ruhunu, zihinsel ve bedensel uyum sonunda ortaya çıkan bir yaşam şekli olarak görmek gerekir. Fiziksel ve ruhsal güzelliğin bileşimini temsil eden Olimpizm, herhangi bir gruba veya ülkeye ait değil, tüm insanların birleşimine katkı sağlayan ortak bir değerler bütünüdür. 4 yılda bir yapılan Olimpiyat Oyunları, din, dil, ırk ve cinsiyet ayrımı yapmadan bütün sporcuların bir arada bulunmasını sağlayan bir felsefedir (Erdal, 2007). Bütün dünya sporcularının ideali, Olimpiyat Oyunları’nda yarışmaktır.

Modern Olimpiyat Oyunlarının kurucusu Baron Pierre de Coubertin’in ‘Olimpiyatlardaki en önemli unsur kazanmak değil katılmaktır. Yaşamdaki en önemli unsur zafer değil, mücadeledir. Önemli olan birinci gelmek değil, sonuna kadar savaşabilmektir’ diyerek Olimpizm amaçlarını ifade etmiştir (Knecht, 1996; Atabeyoğlu, 1997; Morpa Komisyon, 2005).

Gerek sosyal yaşamda, gerekse spor alanında bazı hedeflere ulaşmak için spor her zaman önemli etkenlerden biri olarak gündemde yerini korumaktadır. Dünyadaki en büyük spor organizasyonu olan Olimpiyat Oyunları dört temel başlığa dayanmaktadır. Bunlar, ekonomi, kültür, çevre ve spordur (UOK, 2009).

UOK değerlendirme kriterlerine göre gelecek yıllarda Olimpiyat Oyunları organizasyonu gerçekleştirmek isteyen ülkeler bu dört başlığı iyi irdeleyip toplumsal olarak buna hazırlanmak zorundadırlar.

Olimpizm amaçlarının gelişimine katkı sağlamak, bilinçli spor toplumu yaratmak sonucunda sosyal yaşamda da sorunların azalması sağlanacaktır. İnsanlığın başlangıcından günümüze kadar spor çeşitli amaçlarla kullanılmış ve hala kullanılmaktadır. Nitekim günümüzde ülkelerin gelişmesi açısından spor en önemli etkenlerden biri olarak kaşımıza çıkmaktadır. Gelişmiş toplumlara baktığımızda kitlesel sporun geliştiğini ve sporun bir yaşam biçimi olduğunu görmekteyiz. Ülkeleri yöneten ve politikalar üreten kişi ya da kurumlar sporu insan yapısı için bir gereksinim olarak kabul etmelidirler.

Dünyada ve ülkemizde sürekli yeni spor branşları ortaya çıkmaktadır. Hatta var olan spor branşları da yılın her döneminde yapılabilecek statüye kavuşturulmaktadır. Bu bakış açısından yola çıkarsak, yeryüzündeki her insanın yapabileceği bir spor branşının var olabileceğini söyleyebiliriz. Buradan da anlaşılacağı gibi, Dünya sporunu yönetenlere düşen en önemli görev sporu yeterince tanıtmak ve spor yapılabilecek fiziki ortamı hazırlamaktır. Olimpiyat Oyunlarını organize etmek ülke sporuna büyük katkılar sağlamaktadır. Şehirler, Olimpiyat Oyunlarına aday olurken o şehirde yaşayan insanlar ile bunu yaparlar (Karaküçük, 1988).

Yöntem

Modern Olimpiyat Oyunlarının yapılmasını sağlayan 23 Haziran 1894 tarihli karar dan itibaren toplam 76 kez yapılan Olimpiyat Oyunları organizasyonu yapan ve yapmayan kıtalar ve ülkeler eğitim durumu, yaşam süresi, toplam GSMH kişi başına düşen GSMH açısından incelenmiştir. Değerlendirmeye alınan ülkeler internet üzerinden tesadüfi yöntemle seçilmiştir.

Verilerin Toplanması

Olimpiyat Oyunları ile ilgili kitaplar incelenmiş, internet ortamında ulusal ve uluslararası ilgili sitelerin bilgilerine ulaşılmış ve dünya Bankası verileri kullanılarak tesadüfi olarak seçilen değişik coğrafi bölgelere ait 20 ülke incelenmiştir. Seçimde ülkelerin dünyanın farklı bölgelerinden olmasına ve nüfus yoğunluğuna dikkat edilmiştir. Seçilen bu kıta ve ülkeler dünya bankası gelişmişlik kriterleri ve verileri kullanılarak karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

Verilerin Analizi

Bu çalışmada elde edilen verilerin incelenmesinde tanımlayıcı istatistik kullanılmış, veriler sayı ve yüzde olarak aktarılmıştır.

Bulgular

Tablo 1, kıtalardaki ülke sayıları, yaz, kış ve Paralimpik yaz, kış Olimpiyat Oyunlarının kıtalardaki organizasyon sayıları incelenmiştir ve Avrupa'da 44 kez yapılmasına rağmen, Afrika'da hiç yapılmadığı görülmektedir (Atabeyoğlu, 1997).

Tablo 1 Olimpiyat Oyunlarının Kıtalara Göre Dağılımı

<i>Kıta Adı</i>	<i>Ülke Sayısı</i>	<i>Yaz Oyunları</i>	<i>Kış Oyunları</i>	<i>Paralimpik Yaz</i>	<i>Paralimpik Kış</i>	<i>Toplam</i>
Avrupa	50	15	14	7	8	44
Amerika	49	7	6	4	2	19
Asya	48	4	2	4	1	11
Avustralya	11	2	---	---	---	2
Afrika	54	---	---	---	---	---
Toplam		28	22	15	11	76

Tablo 2'de Yaz ve Kış Olimpiyat Oyunlarının hangi ülkede kaç kez yapıldığı incelenmiştir. Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) 11 kez yapıldığı görülürken, diğer ülkelerde bu sayı daha düşüktür.

Tablo 2 Olimpiyat Oyunlarının Ükelere Göre Dağılımı

	<i>Yaz Oyunları</i>	<i>Kış Oyunları</i>	<i>Paralimpik Yaz</i>	<i>Paralimpik Kış</i>	<i>Toplam</i>
ABD	4	4	2	1	11
Fransa	2	3	---	1	6
Avusturya	---	2	1	2	5
Japonya	1	2	1	1	5
İtalya	1	2	1	1	5
Almanya	2	1	1	---	4
Norveç	---	2	---	2	4
Kanada	1	2	1	1	5
Yunanistan	2	---	1	---	3
Çin	1	---	1	---	2
Hollanda	1	---	1	---	2
İsviçre	---	2	---	---	2
İspanya	1	---	1	---	2
İsveç	1	---	---	1	2
İngiltere	3	---	1	---	4
Kore	1	---	1	---	2
Avustralya	2	---	---	---	2
Finlandiya	1	---	---	---	1
Belçika	1	---	---	---	1
İsrail	---	---	1	---	1
Meksika	1	---	---	---	1
Rusya	1	1	---	1	3
Yugoslavya	---	1	---	---	1
Brezilya	1	---	1	---	2
Toplam	28	22	15	11	76

Tablo 3’de Olimpiyat Oyunlarının kıtalara göre dağılımı, ortalama yaşam süreleri, eğitim düzeyleri ve kişi başına düşen GSMH açısından incelenmiştir ve kıtalardaki gelişmişlik düzeyi Olimpiyatların düzenlenmesiyle bir paralellik göstermektedir.

Tablo 3 Kıtalarda Yer Alan Tüm Ülkelerin Katılımı ile Oluşan Yaşam Düzeyleri

<i>Kıta</i>	<i>Ülke Sayısı</i>	<i>Olimpiyat Düzenleme</i>	<i>Kişi Başına GSMH (\$)</i>	<i>Ortalama Yaş</i>	<i>Eğitim Düzeyi (%)</i>
Avrupa	50	44	35.000	80	99
Amerika	49	19	46,040	80	99
Avustralya	11	2	32.220	81	98
Asya	48	11	2400	71	92
Afrika	54	---	2000	60	70

Dünya Bankası’ndan (2009) elde edilen veriler Tablo 4’de aktarılmıştır. Değerlendirmeye alınan ülkeler Olimpiyat Oyunları organizasyon sayıları, toplam ülke nüfusları, yüz ölçümleri, km² ye düşen kişi sayısı, GSMH, eğitim durumu, yaşam süreleri ve kişi başına düşen milli gelir açısından incelendiğinde; en yüksek gelir düzeyine ABD’nin, en düşük gelir düzeyine Nijerya’nın sahip olduğu, okuryazarlık açısından İsviçre’nin % 100 ile en iyi değere, Fas’ın % 52 ile en kötü değere, ortalama yaşam süreleri açısından en iyi değere sahip olan Japonya’nın 82 yaş, en kötü değere sahip Nijerya’nın ise 47 yaş ortalamasına sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 4 Değerlendirmeye Alınan Ülkelerin Yaşam Düzeyleri

<i>Ülke</i>	<i>Nüfus (Kişi)</i>	<i>Yüz ölçümü (km²)</i>	<i>Km² ye Düşen Kişi Sayısı</i>	<i>GSMH (\$)</i>	<i>Kişi Başına GSMH (\$)</i>	<i>Okuma Yazma Oranı (%)</i>	<i>Ortalama Yaş</i>
ABD	301,600,215	9,632,420	31	13.811 Trilyon	47,284	99	80
Hollanda	16.487.000	41.426	373	754.2 Milyar	45.820	98.1	80
Almanya	82.322.299	357,021	230	3.3 Trilyon	36.033	99.3	79
Fransa	61.787.000	551.965	112	2.562 Trilyon	34.077	98.6	81
Japonya	127.800.000	377.900	250	4.376 Trilyon	34.670	99.8	82
Avustralya	20.550.000	7.741.000	2.6	821.7 Milyar	39.639	98	81
İtalya	59.481.000	301.308	190	2.107 Trilyon	30.540	99	81
İsviçre	7.507.000	41.285	182	264.1 Milyar	41.663	100	79
Yunanistan	11.203.000	132.857	79	360.577 Milyar	29.630	99.5	79
İspanya	44.900.000	505.400	89	1.429 Trilyon	29.450	99.7	81
Şili	16,628,467	756,950	52	163.213 Milyar	11,937	95.2	78
Türkiye	73.930.959	783.562	90	657.1 Milyar	8020	91.4	71
Rusya	141,000,000	17.098.200	8,3	1,291 Trilyon	7560	90.9	66
Romanya	21.500.000	232.000	86	166 Milyar	6150	92.8	72
G. Afrika	47,687,637	1,219,912	39	277.6 Milyar	5760	88.3	51
Gana	22,409,572	239,460	93	127 Milyar	5150	75	58.87
Fas	33,241,259	446,550	70	147 milyar	4093	52	70.9
Çin	1,313,973,713	9,598,160	137	3.280 trilyon	2360	91	72.58
K. Kore	23,113,019	120,540	187	40 milyar	29.000	99	71.65
Nijerya	165.700.000	923.800	190	165.7 Milyar	930	63.4	47

Tablo 5’de mercer.com 2009, göre yaşam kalitesini oluşturan elektrik temini, su temini, telefon, posta hizmetleri, toplu taşımacılık, trafik, hava ulaşımı, alt yapı gibi hizmetlerin araştırma sonuçlarına göre, yaşam kalitesi araştırmasında dünyadaki ilk 10 kentler görülmektedir.

Tablo 5 Yaşam Kalitesi Açısından Dünyadaki İlk 10 Kent

<i>Sıra</i>	<i>Şehir</i>	<i>Ülke</i>
1	Viyana	Avusturya
2	Zürih	İsviçre
3	Cenevre	İsviçre
4	Vancouver	Kanada
5	Auckland	Yeni Zellanda
6	Duesseldorf	Almanya
7	Münih	Almanya
8	Frankfurt	Almanya
9	Bern	İsviçre
10	Sydney	Avustralya

Tartışma ve Sonuç

Olimpiyatları organize eden ülkelerin ve kıtaların yaşam kalitelerini oluşturan veriler incelendiğinde Tablo 1’de Avrupa kıtasındaki 50 ülke karşılığında Olimpiyat Oyunları 44 kez, Amerika kıtasındaki 49 ülke karşılığında 19 kez, Asya kıtasındaki 48 ülke karşılığında 11 kez, Avustralya kıtasındaki 11 ülke karşılığında iki kez, Afrika kıtasındaki 54 ülke karşılığında hiç organize edilmediği görülmüştür. Tablo 2’de ülkelerin Olimpiyat Oyunu organizasyon sayısı incelenmiş bu inceleme sonucunda, ABD’nin oyunları 11 kez, Fransa’nın 6 kez, Avusturya’nın 5 kez, Japonya’nın 5 kez, İtalya’nın 5 kez, Almanya’nın 4 kez, Norveç’in 4 kez, Kanada’nın 5 kez, Yunanistan’ın 3 kez, Çin’in 2 kez, Hollanda’nın 2 kez, İsviçre’nin 2 kez, İspanya’nın 2 kez, İsveç’in 2 kez, İngiltere’nin 4 kez, Kore’nin 2 kez, Avustralya’nın 2 kez, Finlandiya’nın 1 kez, Belçika’nın 1 kez, İsrail’in 1 kez, Meksika’nın 1 kez, Rusya’nın 3 kez ve Yugoslavya’nın 1 kez düzenlediği görülmüştür.

Tablo 3’e göre Olimpiyat Oyunlarını 44 kez organize eden Avrupa kıtasında kişi başına düşen milli gelirin 35.000 dolar, 19 kez organize eden Amerika kıtasında 46.040 dolar, 11 kez organize eden Asya kıtasında 2400 dolar, Olimpiyat Oyunlarını hiç organize etme şansı yakalamayan Afrika kıtasında 1200 dolar, okuryazarlık açısından bakıldığında; Avrupa kıtasında bu oranın % 99, Amerika kıtasında % 99, Asya kıtasında % 92, Avustralya kıtasında % 98 ve Afrika kıtasında % 70 in altında olduğu, ortalama yaşam süreleri açısından bakıldığında; Avrupa kıtasında 80,

Amerika kıtasında 80, Asya kıtasında 71, Avustralya kıtasında 81 yaş iken Afrika kıtasında 60 yaşın altında olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4’de analizi yapılan ülkelere göre Olimpiyat Oyunlarını 11 kez organize etme şansı yakalayan ABD’de kişi başına düşen milli gelir 46.040 dolar, 4 ila 6 kez arasında kez organize eden Fransa, İtalya, Almanya, Avusturya, Japonya ve Norveç’te 35.000 dolar, okuryazarlık açısından bakıldığında; ABD, Fransa, İtalya, Almanya, Avusturya, Japonya ve Norveç’te % 99 iken, Şili, Güney Afrika, Fas, Nijerya, Gana’da % 70 in altında olduğu, ortalama yaşam süreleri açısından bakıldığında; ABD, Fransa, İtalya, Almanya, Avusturya, Japonya ve Norveç’te 80 yaş iken Şili, Güney Afrika, Fas, Nijerya, Gana’da 60 yaşın altında olduğu tespit edilmiştir. Kış Olimpiyat Oyunlarını 2 kez organize eden, Federasyonların ve CAS’ın merkezi olan İsviçre’de eğitim düzeyinin % 100 olduğu görülmüştür.

Tablo 5’de yer alan kentler ve ülkeler incelendiğinde 10 kentin yer aldığı 7 ülkeden 6 ülkede Olimpiyat Oyunları organizasyonu yapıldığı görülmektedir. Kıtaların Olimpiyat Oyunları organizasyon sayıları ile kıtalardaki ülke sayıları arasında dağılım açısından adil bir uygulama olmadığı, tablo:1göre Avrupa kıtasında 50 ülkeye karşılık 44 organizasyonun verildiği, Afrika kıtasında ise 54 ülkeye karşılık organizasyon verilmediği görülmüştür. Tablo 2’ye göre Olimpiyat Oyunları organizasyonunun verildiği ülkelere bakıldığında, 11 organizasyonla ABD’nin birinci, Fransa’nın 6 organizasyonla ikinci, Avusturya, Japonya ve İtalya’nın ikinci, Almanya ve Norveç’in üçüncü olduğu görülmüştür. Bu güne kadar 116 yılda 76 kez organize edilen Olimpiyat Oyunlarının sadece 24 ülkede yapıldığı görülmüştür. Tablo 3’e göre Olimpiyat Oyunlarını 44 kez organize etme şansı yakalayan Avrupa kıtasının ve 15 kez bu organizasyonu gerçekleştiren Amerika kıtasının kişi başına düşen milli gelir açısından en iyi kıtalar olduğu, oyunları hiç organize etmeyen Afrika kıtasının ise en kötü kıta olduğu görülmüştür.

Tablo 4’de seçilen 20 ülke incelendiğinde, Olimpiyat Oyunlarını 11 kez organize eden ABD’nin en büyük gelir düzeyine sahip olduğu, organizasyonu gerçekleştiremeyen ülkelerin en düşük gelir düzeyine sahip olduğu, organizasyonu gerçekleştirme sayıları ile gelirler arasında, Olimpiyat Oyunları organizasyonu ile yaşam süreleri ve eğitim düzeyleri arasında bir paralellik olduğu görülmüştür.

UOK’nin 23 Haziran 1894 tarihinde Paris’te yaptığı toplantıda aldığı kararlar Olimpizmin amaçları olarak uygulanmaya çalışılmıştır. Bu kararlar şunlardır (Erdal 2007; Fişek 1998). Olimpiyatlar;

- a. Antik Olimpiyatlar da olduğu gibi 4 yılda bir yapılacak,
- b. Tüm dünya sporcularına açık olacak,

- c. Sadece büyükler kategorisinde yapılacak,
- d. Amatörlüğe bağlı kalınarak sırayla isteyen her ülkede yapılacaktır.
- e. Merkezi Lozan olarak kabul edilmiştir

Alınan bu kararlar ile yapılan uygulamaların örtüşmediği, toplamda 68 kez yapılan oyunların sadece 23 ülkede yapıldığı görülmüştür.

MERCER'in yaşam kalitesi (elektrik temini, su temini, telefon, posta hizmetleri, toplu taşımacılık, trafik, hava ulaşımı, altyapı) araştırma sonuçlarına göre, yaşam kalitesi araştırmasında ilk 10 içinde yer alan kentlere bakıldığında bunların yer aldığı ülkelere Avusturya'da 5, Almanya'da 4, Kanada'da 5, İsviçre'de 2, ve Avustralya'da 2 kez Olimpiyat Oyunları organizasyonu yapıldığı görülmüştür.

Bu inceleme sonucunda; toplamda 76 kez organize edilen Olimpiyat Oyunlarını 44 kez organize eden Avrupa kıtası, Dünya Bankası verilerine göre yaşam kalitesini oluşturan kişi başına düşen milli gelir açısından 35.000 Dolar ile en iyi, hiç organize edemeyen Afrika kıtasının ise milli gelir açısından 2000 Dolar ile en kötü değerlere sahip olduğu, okuryazarlık açısından ise Avrupa kıtası % 99 ile en iyi değere sahipken, Afrika kıtasının % 70 ile en kötü değerlere sahip olduğu görülmüştür. Olimpiyat Oyunlarını organize eden Ülkeler de kişi başına düşen milli gelirin 35.000 dolar, organize etmeyen ülkelerde ise 4000 Doların altında olduğu görülmüştür.

Ülkeler açısından araştırılan değerlere bakıldığında, Olimpiyat Oyunlarını 11 kez organize eden ABD yaşam kalitesini oluşturan kişi başına düşen milli gelirin 46.040 Dolar, oyunları hiç organize etmeyen Nijerya'da 930 Dolar olduğu, okuryazarlık açısından en iyi değerlere sahip İsviçre'nin % 100, en kötü değerlere sahip Fas'ın % 52 ortalamaya sahip olduğu, yaşam süreleri açısından 82 yaş ortalaması ile Japonya'nın en iyi değerlere. 47 yaş ortalaması ile Nijerya'nın en kötü değerlere sahip olduğu saptanmıştır.

Sonuç olarak; Olimpiyat Oyunları organizasyonu ile ekonomi, üretkenlik, GSMH ve yaşam kalitesi açısından bir paralellik olduğu belirlenmiştir. 23 Haziran 1894 tarihinde UOK tarafından alınan ilk kararlardan 'Amatörlüğe bağlı kalınarak sırayla isteyen her ülkede yapılacaktır' maddesinin uygulanmadığı görülmektedir.

Öneriler

Yapılan bu çalışmada Olimpiyat Oyunları ile yaşam kalitesini gösteren gelir düzeyleri, yaşam süreleri, eğitim düzeyleri ve GSMH arasında bir paralellik olduğu görülmüştür. Olimpizm amaçlarının 23 Haziran 1894 tarihinde Paris'te kabul edildiği gibi uygulanması insanların daha mutlu ve refah içinde yaşamasına katkı sağlayacaktır. UOK Olimpiyat Oyunların dört temel başlığa dayanmaktadır. Bunlar, ekonomi, kültür, çevre ve spordur. Bu başlıklar insanların daha mutlu yaşaması için gerekli değerlerdir. Bu değerlerin bütün dünyada kullanılmasını sağlayabilmek için oyunlar bütün ülkelere adil verilmelidir. Spor siyasete alet edilmeden değerlendirilmeli ve tüm dünya ülkelerine adil davranılmalıdır. Tüm insanların spor olanaklarından adil bir biçimde yararlanabilmesi sağlanmalıdır. UOK 204 üyesi ile Birleşmiş Milletlerden daha fazla üyeye sahip bir örgüt kimliğindedir. UOK bu kimliğini kullanırken Olimpizm amaçlarını hedef olarak kabul etmeli ve kararlarını bu doğrultuda almalıdır.

Kaynakça

Atabeyoğlu, C. (1997). Olimpiyat Oyunlarının 100. yılında Türkiye. İstanbul: Seçil Ofset.

Erdal, R. (2007). Olimpiyat Oyunları ve Olimpik sporlar. İstanbul: Baskı Evi Matbaacılık.

Fişek, K. (1998). Spor yönetimi. Ankara: Bağırğan Yayımevi.

<http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/DATASTATISTICS/0,,contentMDK:20535285~menuPK:1192694~pagePK:64133150~piPK:64133175~theSitePK:239419,00.html>
(29 Mart 2009).

Hürriyet Gazetesi. www.mercer.com (29 Nisan 2009).

Karaküçük, S. (1988). Tarihsel ve politik yönden Olimpiyat Oyunları. Ankara: Uzman Matbaacılık.

Knecht, W.P. (1996). 100. Jahre Olympische Spiele Der Neutzeit 1896-1996. Edition for IOC Members.

Morpa Komisyon (2005). Spor ansiklopedisi. İstanbul: Kültür Yayınları.
olympic.org (2009). UOK. www.olympic.org (2 Ocak 2009).

turkishnoc.org (2009) TMOK. <http://www.turkishnoc.org> (2 Ocak 2009)

worldbank.org (2009). İstatistik Veriler.